

1 Důkazní břemeno

Je povinností účastníka řízení, aby prokázal skutečnosti, na nichž se zakládají jeho nároky nebo námitky. Žalobce musí odůvodnit své nároky a žalovaný musí odůvodnit své námitky.

1.1 Jaká jsou pravidla týkající se důkazního břemena?

Důkazy předkládají účastníci řízení a další osoby. Jestliže strana sporu nebo jiný účastník řízení nemůže některé důkazy opatřit a podá v tomto ohledu odůvodněnou žádost, může opatření důkazů nařídít soud.

1.2 Existují pravidla, která vylučují některé skutečnosti z důkazního břemena? Ve kterých případech? Je možné i tak vyvrátit určité právní domněnky předložením důkazu?

Jestliže soud uzná, že určitá skutečnost je všeobecně známa, není nutno ji dokazovat.

Skutečnosti uvedené v rozsudku, který nabyl právní moci v jednom občanskoprávním sporu, nemusí být znovu dokazovány v jiných občanskoprávních sporech, jichž se účastní tytéž strany.

Rozsudek soudu, který nabyl právní moci v trestním řízení, je závazný pro soud, který vynáší rozsudek ve věci občanskoprávní odpovědnosti osoby, na niž se vztahuje rozsudek v trestní věci, ale pouze pokud jde o otázku, zda došlo k trestnému činu ve formě jednání či opomenutí a zda tento trestný čin daná osoba spáchala nebo jeho spáchání umožnila.

Skutečnosti, které se považují za stanovené zákonem, není třeba dokazovat. Tyto domněnky lze vyvrátit v rámci řádného dokazování.

Strana sporu nemusí dokazovat skutečnosti, které druhá strana nespochybní postupem stanoveným v občanském soudním řádu.

1.3 Do jaké míry musí být soud přesvědčen o pravdivosti faktu, aby na něm založil rozsudek?

Soud musí hodnotit důkazy podle své úvahy, a to na základě důkazních prostředků, které byly u soudu důkladně, uceleně a objektivně přezkoumány, a v souladu se soudní praxí na základě logických zásad, vědeckých zjištění a pozorování vyplývajících z každodenní zkušenosti. Soud musí ve svém rozsudku uvést, proč dal přednost určitému důkaznímu prostředku před jiným a proč se domnívá, že určité skutečnosti byly prokázány a jiné nikoliv. Žádný důkaz nemá předem stanovený účinek, který by byl pro soud závazný.

2 Provádění důkazů

2.1 Provádí soud dokazování pouze na návrh účastníků nebo může soudce v některých případech provádět důkazy i z vlastního podnětu?

Občanský soudní řád stanoví, že účastníci řízení jsou odpovědní za předložení důkazů, ale rovněž uvádí, že v určitých případech může soud nařídít dokazování z vlastního podnětu (například jde-li o zájmy dítěte). Jestliže soud shledá, že nebyly předloženy žádné důkazy, které prokazují skutečnost nebo skutečnosti, na nichž se zakládají nároky nebo námitky účastníka, oznámí to účastníkům a v případě potřeby stanoví lhůtu, v níž lze důkazy předložit.

2.2 Je-li návrhu účastníka na provedení důkazu vyhověno, co následuje?

Listinné a věcné důkazy předkládají soudu účastníci řízení. Jestliže se účastníci odvolávají na ústní důkaz, soud předvolá svědky uvedené účastníky k ústnímu jednání, aby si vyslechl jejich výpověď. Soud tento důkaz přidá do spisu.

2.3 Ve kterých případech může soud zamítnout návrh účastníka na provedení dokazování?

Soud povoluje pouze provedení důkazů, které jsou zákonné a mají pro danou věc význam. Soud může odmítnout připustit důkaz navržený méně než 14 dnů před ústním jednáním, pokud soudce nestanovil pro předložení důkazů jinou lhůtu. V průběhu rozhodování o věci lze předkládat důkazy na odůvodněnou žádost strany sporu nebo vedlejšího účastníka, jestliže to nezpůsobí průtahy v rozhodování věci nebo jestliže soud uznal, že důkazy nebyly předloženy včas z oprávněných důvodů nebo se týkají skutečností, které vyšly najevo až v průběhu řízení.

Svědecká výpověď založená na informaci z neznámých zdrojů nebo informaci získané od dalších osob, pokud tyto osoby nebyly vyslechnuty, není přípustná jako důkaz.

2.4 Jaké existují druhy důkazních prostředků?

Vyjádření strana sporu a vedlejších účastníků řízení, jež zahrnují informace o skutečnostech, na nichž se zakládají své nároky nebo námitky, pokud jsou potvrzeny dalším důkazem, který byl proveden a posouzen při soudním jednání;

svědecká výpověď svědků a znalecká výpověď;

listinné důkazy sestávající z listin nebo jiných textů, v nichž jsou zaznamenány informace o skutečnostech, jež se týkají dané záležitosti, formou písmen, čísel nebo jiných písemných symbolů či dalších technických prostředků, a veškeré příslušné nosiče záznamu (zvukové kazety nebo videokazety, disky atd.);

věcné důkazy;

znalecké zprávy;

znalecké posudky;

vyjádření veřejnoprávních orgánů.

2.5 Jaké jsou metody dokazování pomocí svědků a jak se liší od dokazování pomocí znalců? Jaká jsou pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých posudků?

Neplatí žádný podstatný rozdíl: výpověď znalců a jiných svědků je důkazem a písemná prohlášení znalců jsou rovněž důkazem. Svědek nebo znalec se musí dostavit k soudu, pokud jej soud předvolá, aby poskytl pravdivou výpověď o okolnostech, které jsou mu známy (svědectví), nebo aby svým jménem poskytl objektivní stanovisko k vědeckým, technickým, uměleckým či jiným skutečnostem, které přezkoumal.

2.6 Mají některé způsoby dokazování větší důkazní sílu než jiné?

Žádný důkaz nemá předem stanovený účinek, který by byl pro soud závazný, ale soud musí ve svém rozsudku vysvětlit, proč dal některému důkazu přednost před jiným a proč považuje některé skutečnosti za prokázané a jiné nikoli.

2.7 Jsou pro prokázání určitých skutečností povinné určité způsoby dokazování?

Ano. Skutečnosti, které lze podle zákona dokázat pouze určitými způsoby dokazování, není možné dokázat jiným způsobem dokazování.

Soud připouští pouze ty způsoby dokazování, které jsou stanoveny zákonem.

2.8 Mají svědci ze zákona povinnost svědčit?

Svědék, který byl předvolán k soudu, nemá právo odmítnout vypovídat, vyjma případů stanovených zákonem.

2.9 Ve kterých případech mohou svědci odmítnout vypovídat?

Právo odmítnout výpověď mají tyto osoby:

příbuzní v přímé linii a v prvním a druhém stupni ve vedlejší linii, partneři, příbuzní prvního stupně spříznění sňatkem a rodinní příslušníci účastníků; poručníci a opatrovníci účastníků a osoby, na něž se vztahuje poručnictví nebo opatrovnictví stran;

osoby, které se účastní jiného soudního sporu proti jednomu z účastníků.

2.10 Může být osoba, která odmítne vypovídat jako svědek, sankcionována nebo přinucena podat svědeckví?

Svědék, který dosáhl 14 let věku a odmítne vypovídat z důvodů, které soud neshledá jako oprávněné, nebo který záměrně poskytne křivou výpověď, se dopouští trestného činu podle trestního zákona.

Jestliže se svědek, kterého předvolal soud nebo soudce, bez oprávněného důvodu nedostaví, soud mu může uložit pokutu až 60 EUR, nebo jej nechat předvést.

2.11 Existují osoby, od nichž nelze vyžadovat svědeckví?

Duchovní nemají povinnost vypovídat o skutečnostech, které se dozvěděli v rámci zpovědi, a osoby, jejichž postavení nebo profese jim neumožňuje zveřejnit určité důvěrné informace, jež jim byly svěřeny, nemají povinnost vypovídat o těchto informacích;

nezletilé osoby nemají povinnost vypovídat o skutečnostech, které představují důkaz proti jejich rodičům, prarodičům, bratrům nebo sestřám;

povinnost vypovídat nemají osoby, jejichž fyzické nebo duševní postižení jim neumožňuje náležitě posoudit okolnosti týkající se věci;

povinnost vypovídat nemají děti mladší sedmi let věku.

2.12 Jaká je úloha soudce a účastníků při výslechu svědků? Za jakých podmínek lze svědka vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo jiných technických prostředků?

Osoba, která byla předvolána jako svědek, se musí dostavit k soudu a pravdivě vypovídat o všech skutečnostech, které jsou jí známy. Svědek musí odpovědět na otázky položené soudem a účastníky. Soud může svědka vyslechnout v místě jeho bydliště, pokud není svědek schopen se na základě předvolání dostavit z důvodu nemoci, stáří či invalidity nebo z jiného oprávněného důvodu. Svědek může být rovněž vyslechnut prostřednictvím videokonference u soudu v místě jeho pobytu nebo v místě zvláště vybaveném pro takový účel.

3 Hodnocení důkazů

3.1 Jestliže účastník získal důkaz nezákonným způsobem, existují omezení přípustnosti takového důkazu při rozhodování?

Strany sporu mohou zpochybnit pravdivost listinného důkazu.

Listinný důkaz nemůže zpochybnit osoba, která tento důkaz osobně podepsala. Taková osoba může zpochybnit důkaz tím, že podá samostatnou žalobu, jestliže byl její podpis získán pod nátlakem, na základě hrozby nebo podvodu. Účastník může rovněž předložit odůvodněnou žalobu pro padělání listinného důkazu. Jestliže soud shledá, že důkaz byl padělán, vyloučí jej a informuje o padělání státního zástupce. Soud může nařídit vypracování znaleckého posudku nebo si vyžádat jiné důkazy, aby prověřil žalobu pro padělání listinného důkazu. Jestliže soud shledá, že účastník zahájil spor ohledně padělání listinného důkazu bez oprávněného důvodu, může mu uložit pokutu.

Občanský soudní řád požaduje, aby se osoba, jež byla předvolána jako svědek, dostavila k soudu a pravdivě vypovídala o všech skutečnostech, které jsou jí známy. Jestliže chce účastník dokázat některé okolnosti výpovědi svědka, musí ve svém návrhu na výslech svědka předložené soudu uvést, jaká významná hlediska věci by tento svědek mohl potvrdit.

3.2 Jsem-li účastníkem řízení, bude moje tvrzení považováno za důkaz?

Vyjádření strana sporu a vedlejších účastníků řízení, jež zahrnují informace o skutečnostech, na nichž se zakládají své nároky nebo námitky, pokud jsou potvrzeny dalším důkazem, který byl proveden a posouzen při soudním jednání. Jestliže strana sporu uzná skutečnosti, na nichž se zakládají nároky nebo námitky protistrany, soud může takové skutečnosti považovat za prokázané, pokud nemá pochybnost ohledně toho, zda uznání nebylo výsledkem podvodu, nátlaku, hrozby nebo omylu nebo že nemělo za cíl zatajit pravdu.

Poslední aktualizace: 07/02/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.